

DERS BİLGİ FORMU

FAKÜLTE / ENSTİTÜ ADI	Fen Edebiyat Fakültesi
BÖLÜM / PROGRAM / ANABİLİM DALI ADI	Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü
DERSİN ADI	Makine Çevirisi Hata Analizi ve Kalite Değerlendirmesi (Fransızca-İngilizce-Türkçe)
DERSİN KODU	MTF3373
YEREL KREDİSİ	2
AKTS KREDİSİ	3
HAFTALIK DERS SAATİ	2
HAFTALIK UYGULAMA SAATİ	0
HAFTALIK LABORATUVAR SAATİ	0
ÖNKOŞULLAR	Yok
YARIYIL	Bahar
DERSİN DİLİ	Fransızca, İngilizce, Türkçe
DERSİN SEVİYESİ	Lisans
DERSİN TÜRÜ	Seçmeli @ Fransızca Mütercim Tercümanlık Lisans Programı
DERSİN KATEGORİSİ	Uzmanlık/Alan Dersleri
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ	Yüz Yüze
DERSİ SUNAN AKADEMİK BİRİM	Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü
DERSİN KOORDİNATÖRÜ	Senem ÖNER BULUT
ASİSTAN(LAR)	
DERSİN AMACI	Bu dersin amacı, öğrencilerin İşlevselci Çeviri Yaklaşımı çerçevesinde, çeviri kalitesi ve işlevsellik arasındaki ilişkiyi kavramalarına ve makine çevirisi sistemlerinden elde edilen ham çıktılar üzerinde uluslararası kalite metrikleri doğrultusunda hata analizi yapma yetkinliği kazanmalarına yardımcı olmaktır.
DERSİN İÇERİĞİ	Çeviri kalite değerlendirmesinde işlevin rolü; hata tespiti ve sınıflandırmasını içeren hata analizi; uluslararası kalite metrikleri; sektörel kalite standartları; bilgilendirici, işlemsel, anlatımcı ve melez metin türlerine ait ham makine çevirisi çıktıların hata analizi ve kalite puanlamasına yönelik uygulamalar; hata analizi ve kalite puanlama sonuçlarının değerlendirilmesi ve sunulması.
DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR	Zorunlu Kaynaklar: 1. Calvo, E. (2018). From translation briefs to quality standards: Functionalist theories in today's translation processes. <i>The International Journal of Translation and Interpreting Research</i> , 10(1), 18-32. 2. House, J. (2001). Translation quality assessment: Linguistic description versus social evaluation. <i>Meta</i> , 46(2), 243-257. https://doi.org/10.7202/003141ar 3. Lommel, A., Uszkoreit, H., & Burchardt, A. (2014). Multidimensional Quality Metrics (MQM): A framework for declaring and describing translation quality metrics. <i>Tradumática: traducció i tecnologies de la informació</i> , 12, 455-463. 4. MQM (Multidimensional Quality Metrics). (n.d.). https://themqm.org 5. Popović, M. (2020). Informative manual evaluation of machine translation output. <i>Proceedings of the 28th International Conference on Computational Linguistics</i> (ss. 5059-5069). Barcelona,

Spain. <https://aclanthology.org/2020.coling-main.444/>

Önerilen Kaynaklar:

1. Burchardt, A., & Lommel, A. (2014). Practical guidelines for the use of MQM in scientific research on translation quality. *Preparation and Launch of a Large-scale Action for Quality Translation Technology Report*, 19.
2. Castilho, S., Doherty, S., Gaspari, F. ve Moorkens, J. (2018). Approaches to human and machine translation quality assessment. J. Moorkens, S. Castilho, F. Gaspari ve S. Doherty (Ed.), *Translation Quality Assessment: From Principles to Practice* (ss. 9-38). Springer International Publishing.
3. Klubička, F., Toral, A., & Sánchez-Cartagena, V. M. (2018). Quantitative fine-grained human evaluation of machine translation systems: A case study on English to Croatian. *Machine Translation*, 32, 195-215.
4. Lommel, A. (2018). Metrics for translation quality assessment: A case for standardising error typologies. J. Moorkens, S. Castilho, F. Gaspari ve S. Doherty (Ed.), *Translation Quality Assessment: From Principles to Practice* (ss. 109-127). Springer International Publishing.
5. Lommel, A., Görög, A., Melby, A., Uszkoreit, H., Burchardt, A., & Popović, M. (2015). Harmonised metric – QT21. http://www.qt21.eu/downloads/QT21-Harmonised_Metric-2015.pdf
6. Öner, I., & Öner Bulut, S. (2021). Post-editing oriented human quality evaluation of neural machine translation in translator training: A study on perceived difficulties and benefits. *transLogos Translation Studies Journal*, 4(1), 100-124. <https://doi.org/10.29228/transLogos.33>
7. Popović, M. (2021). Agree to disagree: Analysis of inter-annotator disagreements in human evaluation of machine translation output. *Proceedings of the 25th Conference on Computational Natural Language Learning* (ss. 234-243). Association for Computational Linguistics. <https://aclanthology.org/2021.conll-1.18/>
8. Rochard, M., & Prioux, R. (2007). Économie de la révision dans une organisation internationale: le cas de l'OCDE. *The Journal of Specialised Translation*, 8, 21-41. <https://doi.org/10.26034/cm.jostrans.2007.696>
9. Şahin, M. (2015). Çevirmen adaylarının gözünden İngilizce-Türkçe bilgisayar çevirisi ve bilgisayar destekli çeviri: Google deneyi. *Çeviribilim ve Uygulamaları*, 2015(21), 43-59.

Ders Öğrenim Çıktıları

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler,

1. İşlevselci Çeviri Yaklaşımı çerçevesinde, çeviri kalitesi ve işlevsellik arasındaki ilişkiyi açıklayabileceklerdir.
2. Uluslararası çeviri kalite metriklerini uygulayabileceklerdir.
3. Makine çevirisi sistemlerinden elde edilen ham çıktılarındaki hataları uluslararası kalite metrikleri doğrultusunda tespit edip sınıflandırarak hata analizi yapabileceklerdir.
4. Ham makine çevirisi çıktısı hata analizinin metin türlerine, dil çiftlerine ve çeviri yönüne bağlı olarak değişkenlik göstermesinin nedenlerini açıklayabileceklerdir.
5. Kendilerinin ve ekranlarının makine çevirisi hata analizi uygulamalarının sonuçlarını eleştirel ve karşılaştırmalı biçimde değerlendirebileceklerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım:	0	
Laboratuvar:	0	

Uygulama (Sözlü Sınav):	0	
Arazi Çalışması	0	
Derse Özgü Staj	0	
Kısa Sınavlar/Stüdyo Kritiği (Zorunlu): • İçerik: Öğrenciye verilen ön hazırlık görevinde yer alan konuları içeren soruların sorulması • Format: Çoktan seçmeli kısa sınav (Yüz yüze) (10-15 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Ön hazırlık görevinde yer alan konulara ilişkin bilgileri anlamış olma ve doğru biçimde kullanabilme	1	%10
Ödev (Zorunlu): • İçerik: Makine çevirisi hata analizi uygulamasını içeren haftalık ödevlerin verilmesi • Format: Ödev dosyasının sunulması (Bireysel) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: - Ham makine çevirisi çıktılarındaki hataları tespit edebilme - MQM Core hata tipolojisinde yer alan hata türlerinin tanımlarını kavrayabilme ve bu türleri hata analizinde uygulayabilme - Hataların ve hata türlerinin belirlenmesine ilişkin kararları gerekçelendirebilme	2	%10
Sunum/Jüri (Zorunlu): • İçerik: Öğrencilerin farklı metin türlerinde ve dil çiftlerinde yürütecekleri makine çevirisi hata analizi uygulamalarının sonuçlarını ve sonuçlara ilişkin değerlendirmelerini sözlü olarak sunmalarının istenmesi • Format: Bireysel sunum (Yüz yüze) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: - Ham makine çevirisi çıktılarındaki hataları tespit edebilme - MQM Core hata tipolojisinde yer alan hata türlerinin tanımlarını kavrayabilme ve bu türleri hata analizinde uygulayabilme - Hataların ve hata türlerinin belirlenmesine ilişkin kararları gerekçelendirebilme - Uygulama sonuçlarını değerlendirebilme -Sunum tekniklerin doğru kullanabilme	1	%10
Proje:	0	
Seminer/Workshop	0	
Ara Sınavlar (Zorunlu): • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konular çerçevesinde, sınıf içerisinde gerçekleştirilen uygulamalara benzer uygulamaların yapılmasını içeren yazılı sınav • Format: Sınav (Yüz yüze) (90 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Derste üzerinde durulan hata analizi tekniklerinin anlaşıldığını gösterme ve bu teknikleri uygulayabilme -Hata analizine ilişkin kararları gerekçelendirebilme	1	%30
Final (Zorunlu)	1	%40

- **İçerik:** Ders kapsamında işlenen konular çerçevesinde, sınıf içerisinde gerçekleştirilen uygulamalara benzer uygulamaların yapılmasını içeren yazılı sınav
- **Format:** Sınav (Yüz yüze) (90 dakika)
- **Detaylı Değerlendirme Kriterleri:**
 - Derste üzerinde durulan hata analizi tekniklerinin anlaşıldığını gösterme ve bu teknikleri uygulayabilme
 - Hata analizine ilişkin kararları gerekçelendirebilme

Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı

%60

Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı

%40

TOPLAM

%100

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

HAFTALAR	KONULAR	Ön Hazırlık
1	Konu Anlatımı: İşlevselci Çeviri Yaklaşımı çerçevesinde çeviri kalitesi değerlendirmesi Sınıf-İçi Tartışma (30 dk.): İşlevselci çeviri yaklaşımında çeviri görev tanımı-skopos-kalite değerlendirmesi ilişkisi (Calvo 2018) ile İşlevsel-Pragmatik Çeviri Değerlendirme Modeli (House 2001) üzerine tartışmanın yapılması	1. Okuma: House, J. (2001). Translation quality assessment: Linguistic description versus social evaluation. <i>Meta</i>, 46(2), 243-257. https://doi.org/10.7202/003141ar 2. Okuma: Calvo, E. (2018). From translation briefs to quality standards: Functionalist theories in today's translation processes. <i>The International Journal of Translation and Interpreting Research</i>, 10(1), 18-32.
2	Konu Anlatımı: Makine çevirisi hata analizi yaklaşımları Sınıf-İçi Uygulama (15 dk.): Bir kaynak metnin ham makine çevirisi çıktısı üzerinde “anlaşılabilirlik” (comprehensibility) ve doğruluk (adequacy) kategorilerine göre hata analizi uygulamasının yaptırılması Sınıf-İçi Tartışma (30 dk.): Uygulama sonuçları ve Popović (2020) tarafından geliştirilen “Informative Manual Evaluation” yaklaşımı çerçevesinde anlaşılabilirlik (comprehensibility) ve doğruluk (adequacy) hata kategorileri ve hata analizine ilişkin görüş birliği/görüş ayrılığı konuları üzerine tartışmanın yapılması	1. Okuma: Popović, M. (2020). Informative manual evaluation of machine translation output. <i>Proceedings of the 28th International Conference on Computational Linguistics</i> (ss. 5059-5069). Barcelona, Spain. https://aclanthology.org/2020.coling-main.444/
3	Konu Anlatımı: Uluslararası kalite metrikleri: Multidimensional Quality Metrics (MQM) Kısa Sınav (15 dk.): Ters yüz edilmiş öğrenme (flipped learning) yöntemi çerçevesinde, ders başında, verilen ön hazırlık görevinde yer alan konuları (MQM Core hata tipolojisi) içeren bir kısa sınavın yapılması Sınıf-İçi Uygulama (15 dk.): Bir kaynak metnin ham makine çevirisi çıktısı üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi uygulamasının yaptırılması Sınıf-İçi Tartışma (30 dk.): Uygulama sonuçlarının tartışılması	1. Okuma: Lommel, A., Uszkoreit, H., & Burchardt, A. (2014). Multidimensional Quality Metrics (MQM): A framework for declaring and describing translation quality metrics. <i>Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació</i>, 12, 455-463. 2. İnceleme ve Analiz: MQM (Multidimensional Quality Metrics). (n.d.). https://themqm.org 3. Kısa Sınav 1 için ön hazırlık: (MQM Core’da yer alan hata türleri ve tanımları) Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
4	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-İçi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulaması sonuçlarının tartışılması: Bilgilendirici ve İşlemsel Metin Türleri (Fransızcadan Türkçeye; İngilizceden Türkçeye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: Bilgilendirici ve işlemsel türde iki İngilizce iki Fransızca kaynak metnin Türkçe ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması ve kalite puanlama. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/

5	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulaması sonuçlarının tartışılması: Anlatımcı ve Melez Metin Türleri (Fransızcadan Türkçeye; İngilizceden-Türkçeye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: Anlatımcı ve melez türde iki İngilizce iki Fransızca kaynak metnin Türkçe ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması ve kalite puanlama. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
6	Dönüt ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi uygulaması ödevinin sonuçlarının tartışılması: İşlemsel Metin Türü (Fransızcadan Türkçeye; İngilizceden Türkçeye)	1. Ödev 1: İşlemsel türde bir İngilizce bir Fransızca kaynak metnin Türkçe ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
7	Dönüt ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi uygulaması ödevinin sonuçlarının tartışılması: Melez Metin Türü (Fransızcadan Türkçeye; İngilizceden Türkçeye)	1. Ödev 2: Melez türde bir İngilizce bir Fransızca kaynak metnin Türkçe ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
8	Ara Sınav 1	Sınav haftasına kadar işlenen konuların ve gerçekleştirilen uygulamaların sonuçlarının tekrar edilmesi
9	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi uygulaması sonuçlarının tartışılması: Bilgilendirici ve İşlemsel Metin Türleri (Türkçeden Fransızcaya; Türkçeden İngilizceye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: Bilgilendirici ve işlemsel türde dört Türkçe kaynak metnin İngilizce ve Fransızca ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
10	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi uygulaması sonuçlarının tartışılması: Anlatımcı ve Melez Metin Türleri (Türkçeden Fransızcaya; Türkçeden İngilizceye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: Anlatımcı ve melez türde dört Türkçe kaynak metnin İngilizce ve Fransızca ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
11	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulaması sonuçlarının tartışılması: İşlemsel Metin Türü (Türkçeden Fransızcaya; Türkçeden İngilizceye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: İşlemsel türde dört Türkçe kaynak metnin İngilizce ve Fransızca ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması ve kalite puanlama. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
12	Akran Değerlendirmesi ve Sınıf-içi Tartışma: Makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulaması sonuçlarının tartışılması: Melez Metin Türü (Türkçeden Fransızcaya; Türkçeden İngilizceye)	1. Sınıf-dışı Uygulama: Melez türde dört Türkçe kaynak metnin İngilizce ve Fransızca ham makine çevirisi çıktıları üzerinde MQM Core hata tipolojisi doğrultusunda hata analizi yapılması ve kalite puanlama. Kaynak: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
13	Öğrenci sunumlarının dinlenmesi, akran değerlendirmesi ve dönüt	1. Sunum Hazırlığı: Farklı metin türlerinde ve dil çiftlerinde yürütülen makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulamalarının sonuçlarının ve sonuçlara ilişkin değerlendirmenin PPT sunumu formatında hazırlanması
14	Öğrenci sunumlarının dinlenmesi, akran değerlendirmesi ve dönüt	1. Sunum Hazırlığı: Farklı metin türlerinde ve dil çiftlerinde yürütülen makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulamalarının sonuçlarının ve sonuçlara ilişkin değerlendirmenin PPT sunumu

		formatında hazırlanması
15	Öğrenci sunumlarının dinlenmesi, akran değerlendirmesi ve dönüt	1. Sunum Hazırlığı: Farklı metin türlerinde ve dil çiftlerinde yürütülen makine çevirisi hata analizi ve kalite puanlama uygulamalarının sonuçlarının ve sonuçlara ilişkin değerlendirmenin PPT sunumu formatında hazırlanması
16	Final	Ders kapsamında işlenen konuların ve gerçekleştirilen uygulamaların sonuçlarının tümünün tekrar edilmesi

AKTS İŞYÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	2	28
Laboratuvar			
Uygulama (Sözlü Sınav)			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	2	28
Derse Özgü Staj			
Ödev	2	4	8
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	1	2	2
Projeler			
Sunum / Seminer	1	10	10
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	10	10
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	15	15
Toplam İş yükü:			101
Toplam İş yükü / 30(s):			3.36
AKTS Kredisi:			3

COURSE INFORMATION FORM

FACULTY / GRADUATE SCHOOL	Faculty of Arts and Sciences
DEPARTMENT / PROGRAMME	Department of Western Languages & Literatures
TITLE OF COURSE	Machine Translation Error Analysis and Quality Evaluation (French-English-Turkish)
CODE	MTF3373
LOCAL CREDIT	2
ECTS	3
LECTURE HOUR / WEEK	2
PRACTICAL HOUR / WEEK	0
LABORATORY HOUR / WEEK	0
PREREQUISITE	None
SEMESTER	Spring
COURSE LANGUAGE	French, English, Turkish
LEVEL OF COURSE	First Cycle
COURSE TYPE	Elective @ Bachelor Programme in French Translation and Interpreting
COURSE CATEGORY	Major Area Courses
MODE OF DELIVERY	Face-to-Face
OWNER ACADEMIC UNIT	Department of of Western Languages & Literatures
COURSE COORDINATOR	Senem ÖNER BULUT
ASSISTANT(S)	
COURSE OBJECTIVES	The aim of this course is to help students understand the relationship between translation quality and functionality and develop their competence in conducting error analysis on raw outputs from machine translation systems in accordance with international quality metrics, within the framework of the Functionalist Translation Approach.
COURSE CONTENT	The role of function in translation quality evaluation; error analysis encompassing error identification and classification; international quality metrics; industry quality standards; hands-on practice on error analysis and quality scoring on raw machine translation outputs across informative, operative, expressive, and hybrid text types; evaluation and presentation of error analysis and quality scoring results.
RECOMMENDED OR REQUIRED READINGS	Required Readings: 1. Calvo, E. (2018). From translation briefs to quality standards: Functionalist theories in today's translation processes. <i>The International Journal of Translation and Interpreting Research</i> , 10(1), 18-32. 2. House, J. (2001). Translation quality assessment: Linguistic description versus social evaluation. <i>Meta</i> , 46(2), 243-257. https://doi.org/10.7202/003141ar 3. Lommel, A., Uszkoreit, H., & Burchardt, A. (2014). Multidimensional Quality Metrics (MQM): A framework for declaring and describing translation quality metrics. <i>Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació</i> , 12, 455-463. 4. MQM (Multidimensional Quality Metrics). (n.d.). https://themqm.org 5. Popović, M. (2020). Informative manual evaluation of machine translation output. <i>Proceedings of the 28th International Conference on Computational Linguistics</i> (ss. 5059-5069). Barcelona,

Spain. <https://aclanthology.org/2020.coling-main.444/>

Recommended Readings:

1. Burchardt, A., & Lommel, A. (2014). Practical guidelines for the use of MQM in scientific research on translation quality. *Preparation and Launch of a Large-scale Action for Quality Translation Technology Report*, 19.
2. Castilho, S., Doherty, S., Gaspari, F. ve Moorkens, J. (2018). Approaches to human and machine translation quality assessment. J. Moorkens, S. Castilho, F. Gaspari ve S. Doherty (Ed.), *Translation Quality Assessment: From Principles to Practice* (ss. 9-38). Springer International Publishing.
3. Klubička, F., Toral, A., & Sánchez-Cartagena, V. M. (2018). Quantitative fine-grained human evaluation of machine translation systems: A case study on English to Croatian. *Machine Translation*, 32, 195-215.
4. Lommel, A. (2018). Metrics for translation quality assessment: A case for standardising error typologies. J. Moorkens, S. Castilho, F. Gaspari ve S. Doherty (Ed.), *Translation Quality Assessment: From Principles to Practice* (ss. 109-127). Springer International Publishing.
5. Lommel, A., Görög, A., Melby, A., Uszkoreit, H., Burchardt, A., & Popović, M. (2015). Harmonised metric – QT21. http://www.qt21.eu/downloads/QT21-Harmonised_Metric-2015.pdf
6. Öner, I., & Öner Bulut, S. (2021). Post-editing oriented human quality evaluation of neural machine translation in translator training: A study on perceived difficulties and benefits. *transLogos Translation Studies Journal*, 4(1), 100-124. <https://doi.org/10.29228/transLogos.33>
7. Popović, M. (2021). Agree to disagree: Analysis of inter-annotator disagreements in human evaluation of machine translation output. *Proceedings of the 25th Conference on Computational Natural Language Learning* (ss. 234–243). Association for Computational Linguistics. <https://aclanthology.org/2021.conll-1.18/>
8. Rochard, M., & Prioux, R. (2007). Économie de la révision dans une organisation internationale: le cas de l'OCDE. *The Journal of Specialised Translation*, 8, 21-41. <https://doi.org/10.26034/cm.jostrans.2007.696>
9. Şahin, M. (2015). Çevirmen adaylarının gözünden İngilizce-Türkçe bilgisayar çevirisi ve bilgisayar destekli çeviri: Google deneyi. *Çeviribilim ve Uygulamaları*, 2015(21), 43-59.

Course Learning Outcomes

Upon successful completion of the course, students will be able to

1. Explain the relationship between translation quality and functionality within the framework of the Functionalist Translation Approach.
2. Apply international translation quality metrics.
3. Carry out error analysis on raw outputs from machine translation systems by identifying and classifying errors in accordance with international quality metrics.
4. Explain the reasons why error analysis of raw machine translation output may vary depending on text types, language pairs, and direction of translation.
5. Critically and comparatively evaluate the outcomes of their own and their peers' machine translation error analysis practices.

EVALUATION SYSTEM

Activities	Number	Percentage of Grade
Attendance/Participation:	0	
Laboratory	0	
Application (Oral Examination):	0	
Field Work	0	

Special Course Internship (Work Placement)	0	
Quizzes/Studio Critics (Required): • Content: Questions covering the topics included in the preparation task given to the students • Format: Multiple-choice quiz (Face-to-face) (10-15 minutes) • Detailed Assessment Criteria: -Ability to comprehend and correctly use the information related to the topics included in the preparation task	1	%10
Homework Assignments (Required): • Content: Weekly assignments involving machine translation error analysis exercises • Format: Submission of the assignment file (Individual) • Detailed Assessment Criteria: - Ability to identify errors in raw machine translation outputs - Understanding the definitions of error types within the MQM Core error typology and applying these types in error analysis - Justifying decisions related to the identification of errors and error types	2	%10
Presentations/Jury (Required): • Content: Oral presentation of the results of the students' machine translation error analysis exercises conducted on different text types and language pairs, along with the evaluations of these results • Format: Individual presentation • Detailed Assessment Criteria: - Ability to identify errors in raw machine translation outputs - Understanding the definitions of error types within the MQM Core error typology and applying these in error analysis - Justifying decisions related to the identification of errors and error types - Ability to evaluate the results of the analysis - Proper use of presentation techniques	1	%10
Project (Optional):	0	
Seminar/Workshop	0	
Midterms (Required): • Content: A written exam covering topics addressed up to the exam week, including practical exercises similar to those conducted in class • Format: Written exam (Face-to-face) (90 minutes) • Detailed Assessment Criteria: - Demonstrating understanding and application of the error analysis techniques emphasized during lessons. - Justifying decisions related to error analysis	1	%30
Final (Required) • Content: A written exam including exercises similar to those carried out in class, within the scope of the topics covered during the course • Format: Written exam (Face-to-face) (90 minutes)	1	%40

• **Detailed Assessment Criteria:**

- Demonstrating understanding and application of the error analysis techniques emphasized during lessons.
- Justifying decisions related to error analysis

Percentage of In-Term Studies

%60

Percentage of Final Examination

%40

TOTAL

%100

WEEKLY SUBJECTS AND RELATED PREPARATION STUDIES

WEEKS	COURSE OUTLINE	Related Preparation
1	Lecture: Translation quality evaluation within the framework of the Functionalist Translation Approach In-class Discussion (30 minutes): Discussion on the relationship between translation brief, skopos and quality assessment in the Functionalist Translation Approach (Calvo, 2018), and the Functional-Pragmatic Translation Evaluation Model (House, 2001)	Reading: House, J. (2001). Translation quality assessment: Linguistic description versus social evaluation. <i>Meta</i>, 46(2), 243-257. https://doi.org/10.7202/003141ar Reading: Calvo, E. (2018). From translation briefs to quality standards: Functionalist theories in today's translation processes. <i>The International Journal of Translation and Interpreting Research</i>, 10(1), 18-32.
2	Lecture: Approaches to machine translation error analysis In-class Practice (15 minutes): Guided practice in error analysis on a raw machine translation output of a source text, focusing on the categories of comprehensibility and adequacy In-class Discussion (30 minutes): Discussion on the categories of comprehensibility and adequacy errors, and agreement/disagreement in error analysis, based on the "Informative Manual Evaluation" approach developed by Popović (2020) and the results of the in-class practice	Reading: Popović, M. (2020). Informative manual evaluation of machine translation output. <i>Proceedings of the 28th International Conference on Computational Linguistics</i> (pp. 5059-5069). Barcelona, Spain. https://aclanthology.org/2020.coling-main.444/
3	Lecture: International quality metrics: Multidimensional Quality Metrics (MQM) Quiz 1 (15 minutes): A short quiz at the beginning of the lesson, covering the topics (MQM Core error typology) included in the preparation task given to the students within the flipped learning framework In-class Practice (15 minutes): Guided practice in error analysis on a raw machine translation output of a source text according to the MQM Core error typology In-class Discussion (30 minutes): Discussion of the results of the practice	Reading: Lommel, A., Uszkoreit, H., & Burchardt, A. (2014). Multidimensional Quality Metrics (MQM): A framework for declaring and describing translation quality metrics. <i>Tradumàtica: traducció i tecnologies de la informació</i>, 12, 455-463. Examination and Analysis: MQM (Multidimensional Quality Metrics). (n.d.). https://themqm.org - Preparation for Quiz 1: (Error types and definitions in MQM Core) Source: "MQM Core" https://themqm.org/the-mqm-typology/
4	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis and quality scoring practice: Informative and Operative text types (from French to Turkish; from English to Turkish)	Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw Turkish machine translation outputs of two English and two French source texts of the informative and operative types and quality scoring. Source: "MQM Core" https://themqm.org/the-mqm-typology/
5	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis and quality scoring practice: Expressive and Hybrid	Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw Turkish machine translation outputs of two

	text types (from French to Turkish; from English to Turkish)	English and two French source texts of the expressive and hybrid types and quality scoring. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
6	Feedback and In-class Discussion: Discussion of the results of machine translation error analysis assignment: Operative text type (from French to Turkish; from English to Turkish)	1. Assignment 1: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw Turkish machine translation outputs from one English and one French source text of the operative type. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
7	Feedback and In-class Discussion: Discussion of the results of machine translation error analysis assignment: Hybrid text type (from French to Turkish; from English to Turkish)	1. Assignment 2: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw Turkish machine translation outputs from one English and one French source text of the hybrid type. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
8	Midterm 1	A full review of all topics addressed and the results of all practical activities carried out up to the exam week.
9	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis practice: Informative and Operative text types (from Turkish to French; from Turkish to English)	1. Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw English and French machine translation outputs of four Turkish source texts of the informative and operative types. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
10	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis practice: Expressive and Hybrid text types (from Turkish to French; from Turkish to English)	1. Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw English and French machine translation outputs of four Turkish source texts of the expressive and hybrid types. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
11	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis and quality scoring practice: Operative text type (from Turkish to French; from Turkish to English)	1. Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw English and French machine translation outputs of four Turkish source texts of the operative type and quality scoring. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
12	Peer Assessment and In-class Discussion: Discussion of the results of the machine translation error analysis and quality scoring practice: Hybrid text type (from Turkish to French; from Turkish to English)	1. Out-of-class Practice: Conducting error analysis according to the MQM Core error typology on raw English and French machine translation outputs of four Turkish source texts of the hybrid type and quality scoring. Source: “MQM Core” https://themqm.org/the-mqm-typology/
13	Student presentations, peer assessment and feedback	1. Preparation for Presentation: Preparing a PowerPoint presentation of the results and evaluation of machine translation error analysis and quality scoring exercises conducted on different text types and language pairs.
14	Student presentations, peer assessment and feedback	1. Preparation for Presentation: Preparing a PowerPoint presentation of the results and evaluation of machine translation error analysis and quality scoring exercises conducted on different text types and language pairs.
15	Student presentations, peer assessment and feedback	1. Preparation for Presentation: Preparing a PowerPoint presentation of the results and evaluation of machine translation error analysis and quality scoring exercises conducted on different text types and language pairs.

16

Final

A full review of all topics addressed and the results of all practical activities carried out throughout the course.

ECTS WORKLOAD TABLE

Activities	Number	Duration (Hour)	Total Workload
Course Hours	14	2	28
Laboratory			
Application			
Field Work			
Study Hours Out of Class	14	2	28
Special Course Internship (Work Placement)			
Homework Assignments	2	4	8
Quizzes/Studio Critics	1	2	2
Project			
Presentations / Seminar	1	10	10
Mid-Terms (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	10	10
Final (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	15	15
Total Workload:			101
Total Workload / 30(h):			3.36
ECTS Credit:			3

Ders Öğrenim Çıktısı & Program Çıktısı Matrisi

	<u>DÖC-1</u>	<u>DÖC-2</u>	<u>DÖC-3</u>	<u>DÖC-4</u>	<u>DÖC-5</u>
PC-1 Mesleki ve akademik gelişime açık, çok dilli bireyler olarak toplumsal, kültürel, etik ve çevresel farkındalıkla hareket edip farklı uzmanlık alanlarındaki ve farklı türdeki metinlerin yazılı ve sözlü çeviri süreçlerini anlam, kimlik, temsil, değer ve bağlam hassasiyetini gözeterek kalite odaklı bir yaklaşımla, amaca, bağlama, hedef kitleye, terminolojik tutarlılığa ve metin türüne uygun biçimde yürütebileceklerdir. / Carry out written and oral translation processes across various fields of expertise and text types with social, cultural, ethical, and environmental awareness and sensitivity to meaning, identity, representation, value, and context, and with a quality-oriented approach that is appropriate for purpose, context, target audience, terminological consistency, and text type acting as multilingual individuals who are open to professional and academic development.	=	=	=	=	=
PC-2 Farklı çalışma dillerinde edindikleri sözlü ve yazılı iletişim becerilerini ve yazın, uygarlık, dil, düşün, tarih ve kültür alanlarında edindikleri arka plan bilgilerini kullanıp çeviri, eleştirel söylem çözümlemesi, metin yorumlama, çeviri öncesi ve sonrası değerlendirme gibi süreçleri etkili ve bilinçli biçimde yürütebileceklerdir. / Apply the oral and written communication skills acquired in different working languages, along with their background knowledge in literature, civilisation, language, thought, history, and culture, to effectively and consciously manage processes such as translation, critical discourse analysis, text interpretation, and pre- and post-translation evaluation.	=	=	=	=	=

PC-3 Dilbilim, göstergebilim, sözlükbilim ve söylem çözümlemesi ve eleştirisi gibi alanlardan edindikleri kuramsal bilgiyi çeviri süreçlerine entgre ederek ve bu yaklaşımlar aracılığıyla metinlerdeki çok katmanlı anlam yapılarını çözümleyerek bağlama ve amaca uygun çeviriler ve çeviri eleştirileri yapabileceklerdir. / Integrate theoretical knowledge gained from disciplines such as linguistics, semiotics, lexicography, and discourse analysis and criticism into translation processes, and use these approaches to analyse the multilayered semantic structures of texts in order to produce translations and translation criticisms appropriate for context and purpose.	=	=	=	=	=
PC-4 Disiplinlerarası bir yaklaşımla, farklı alanlarda edinmiş oldukları bilgileri sentezleyebileceklerdir. / Synthesise knowledge acquired from different disciplines through an interdisciplinary approach.	=	=	=	=	=
PC-5 Çeviri(bilim) alanında edindikleri bilgi birikimlerini, çeviri tarihi, çeviri eleştirisi, çeviri kuramları, terimbilim, sözlükbilim, yazın çevirisi, teknik çeviri, görsel-ışitsel çeviri ve makine çevirisi gibi disiplin-içi ve disiplinlerarası uzmanlık alanlarında geliştirebileceklerdir. / Advance their acquired knowledge in translation (studies) in disciplinary and interdisciplinary areas of specialisation such as translation history, translation criticism, translation theories, terminology, lexicography, literary translation, technical translation, audiovisual translation, and machine translation.	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
PC-6 Çeviri süreçlerinde yaygın olarak kullanılan bilgisayar destekli çeviri (BDÇ), makine çevirisi ve yapay zekâ destekli çeviri araçlarını kullanarak	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>

düzeltilme, son okuma, kalite değerlendirmesi gibi mesleki uygulamaları çeviri standartlarına uygun biçimde gerçekleştirip çevirinin amacına ve bağlamına uygunluk, terminoloji doğruluğu ve işlevsellik ölçütlerine göre çeviri kalitesini değerlendirebileceklerdir. / Use computer-assisted translation (CAT) tools, machine translation systems, and AI-supported translation technologies widely employed in translation processes to perform professional tasks such as editing, proofreading, and quality assessment in accordance with translation standards and evaluate translation quality according to criteria such as purpose and contextual appropriateness, terminological accuracy, and functionality.					
PC-7 Çeviri(bilim) ve ilgili alanlardaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek, çeviri alanındaki kariyer fırsatlarını değerlendirerek kişisel ve mesleki gelişim hedeflerini belirleyebilecek ve bu hedeflere ulaşmak için hayat boyu öğrenme stratejilerini kullanabileceklerdir. / Follow scientific and technological developments in translation (studies) and related fields, assess career opportunities, identify personal and professional development goals, and adopt lifelong learning strategies to achieve these goals.	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
PC-8 Bilimsel araştırmalarını ve mesleki faaliyetlerini yürütürken doğabilecek hukuksal sonuçları ve toplumsal etkileri dikkate alarak mesleki etik ilkeler, kalite standartları ile evrensel değerler doğrultusunda ve sosyal sorumluluk bilinci ve adalet duygusuyla hareket edebileceklerdir. / Act with a sense of social responsibility and justice and in accordance with professional ethical principles, quality standards, and universal values by taking into account potential legal and societal consequences of their scientific research and	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>4</u>

professional activities.					
PC-9 Bireysel olarak ya da takımlarda etkin biçimde çalışabileceklerdir. / Work effectively both independently and as part of a team.	=	=	=	=	=
PC-10 Çeviribilimin kuramsal, betimleyici ve uygulamalı alanlarında güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak literatür taraması yapabilecek ve akademik araştırma tasarlayıp yürütebileceklerdir. / Access reliable sources of information, conduct literature reviews, and design and carry out academic research in theoretical, descriptive, and applied areas of translation studies.	=	=	=	=	=
PC-11 Ana dillerinde ve yabancı dillerinde Çeviri(bilim) alanında ileri düzey konuları, kuramları, araştırmaları ve sorun/çözüm çiftlerini gerekli terminolojiyi ilgili dillerde kullanarak tüm paydaşlara sözlü ve yazılı olarak etkili biçimde aktarabileceklerdir. / Effectively communicate advanced topics, theories, research, and problem-solution pairs in the field of translation (studies) to all relevant stakeholders, using appropriate terminology, both orally and in writing, in their native and foreign languages.	=	=	=	=	=
PC-12 En az iki yabancı dili çok iyi düzeyde, üçüncü bir yabancı dili anadiline doğru çeviri yapabilecek düzeyde kullanabileceklerdir. / Use at least two foreign languages at an advanced level and a third foreign language at a level sufficient to translate into their mother tongue.	=	=	=	=	=